

Remissvar om departementspromemorian Företagens rapportering om hållbarhet och mångfaldspolicy (Ds 2014:45)

Sammanfattning

Kemikalieinspektionen ser positivt på förslaget till genomförande i svensk lagstiftning av ändringar i redovisningsdirektivet 2013/34/EU om företagens rapportering om hållbarhet och mångfaldspolicy. Kemikalieinspektionen instämmer i den bedömning som görs i departementspromemorian om att ökad transparens i hållbarhetsfrågor och mångfaldsfrågor har en samhällsnyttig funktion, men har följande synpunkter:

- Kemikalieinspektionen ser behov av ökad rapportering kring risker med farliga ämnen i såväl tillverkningen som innehållet i de produkter och varor som släpps ut på marknaden. Det skulle bland annat öka möjligheterna för de svenska företagen att synliggöra sina bidrag till att uppfylla miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö.
- Kemikalieinspektionen anser att förslaget om ändring av årsredovisningslagen 11 § (och motsvarande i övriga lagstiftningsförslag) även bör omfatta hälsa och säkerhet och att det görs en hänvisning till de nationella miljö kvalitetsmålen. Det finns samordningsvinster om företagen utformar mål och strategier som kopplar till de svenska miljö kvalitetsmål som regering och riksdag beslutat. Hållbarhetsrapporterna kan då vara till stöd för att följa upp de svenska miljö kvalitetsmålen. Ett förslag ges till ändring i författningsförslaget.
- Kemikalieinspektionen bedömer att det behövs riktlinjer till stöd för företagens utarbetande av hållbarhetsrapportering och att de bör utformas i samråd med t.ex. företag, myndigheter, miljömålsrådet och den nationella miljömålssamordnaren för näringslivet.
- Kemikalieinspektionen föreslår att regeringen, i samband med Kommissionens översyn 2018, låter utvärdera hur den nya lagstiftningen fungerar i Sverige.

Avsnitt 2.1 Företagens samhällsansvar

Ökad rapportering kan driva på hållbarhetsarbetet

Kemikalieinspektionen ser positivt på förslaget till genomförande i svensk lagstiftning av ändringar i redovisningsdirektivet 203/34/EU om företagens rapportering av hållbarhet och mångfaldspolicy. Det är positivt att förslaget omfattar fler företag än direktivets miniminivå.

Kemikalieinspektionen delar bedömningen att ökad transparens i hållbarhetsfrågor och mångfaldsfrågor har en samhällsnyttig funktion. Sådan rapportering har betydelse för olika aktörers möjlighet att bedöma och investera i företag som tar aktivt samhällsansvar. Rapporteringsskyldigheten kan bidra till att stärka företagens förtroende, skapa incitament att utveckla hållbarhetsarbetet på företagen och därmed att användningen av resurser sker effektivt och utan att farliga ämnen sprids i kretsloppet.

Hållbarhetsrapportering – ett sätt för företagen att synliggöra sitt arbete för att uppfylla de nationella miljökvalitetsmålen

Kemikalieinspektionen ser ett behov av ökad rapportering kring risker med farliga ämnen. Detta gäller både för tillverkningen och för innehållet i de produkter och varor som släpps ut på marknaden samt hur företagens arbete med substitution fortgår. Användningen och spridningen av farliga ämnen är omfattande och det finns en ökad medvetenhet och oro kring riskerna med farliga ämnen i samhället. Många företag arbetar aktivt med att hitta alternativ och substituera särskilt farliga ämnen. Förbättrad rapportering skulle bland annat öka möjligheterna för de svenska företagen att synliggöra sina bidrag för att uppfylla miljökvalitetsmålet Giftfri miljö.

De statliga bolagsstyrelserna har sedan 2012 ansvar för att definiera och fastställa relevanta hållbarhetsmål och strategier för att nå dessa mål. Det kan finnas samordningsvinster om fler företag, t.ex. de i aktuellt förslag, utformar mål och strategier. Dessa mål och strategier skulle med fördel koppla till de svenska miljökvalitetsmål som regering och riksdag beslutat. Resultatet av företagens arbete med mål och strategier kan då redovisas i hållbarhetsrapporterna.

Avsnitt 4.2 Förslaget om ändring i årsredovisningslagen (1995:1554) och övriga lagstiftningsförslag

Innehåll i hållbarhetsrapporterna bör omfatta företagens bidrag till att nå miljökvalitetsmålen

Enligt 11 § i förslaget om ändring av årsredovisningslagen ska upplysningarna beskriva de väsentliga risker som rör bl.a. miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption. I direktivtexten (skäl 7) beskrivs vilka uppgifter rapporten bör innehålla. Denna text är mer omfattande än det svenska förslaget till implementering. I direktivet anges att konsekvenser av företagets verksamhet i förekommande fall även bör innefatta hälsa och säkerhet, växtgasutsläpp, vattenanvändning och luftföroreningar.

Kemikalieinspektionen föreslår att lagtexten i årsredovisningslagen (och motsvarande övriga ändrade lagstiftningar) omfattar *hälsa och säkerhet* och för att inbegripa övriga aspekter i skäl 7 införs en särskild hänvisning till de svenska miljökvalitetsmålen, se författningsförslag som understruken text nedan. Det kan vara ett sätt att vägleda om vad som förväntas ingå i rapporteringen som kan orsaka negativa konsekvenser för människors hälsa och miljön, men även ge möjlighet för företagen att redovisa de förbättringar som görs på området.

11 § Hållbarhetsrapporten ska innehålla de icke-finansiella upplysningar som behövs för förståelsen av företagets utveckling, ställning, resultat och konsekvenserna av dess verksamhet, däribland upplysningar i frågor som rör miljö, hälsa, säkerhet, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korrupcion. Upplysningarna ska beskriva

- 1. företagets affärsmodell,*
- 2. den policy som företaget tillämpar i frågorna, inklusive de granskningsförfaranden som har genomförts,*
- 3. resultatet av policyn,*
- 4. de väsentliga risker som rör frågorna och är kopplade till företagets verksamhet och arbete för att bidra till de svenska miljökvalitetsmålen, inklusive, när det är lämpligt, företagets affärsförbindelser, produkter eller tjänster som sannolikt får negativa konsekvenser,*

...

Övriga synpunkter

Det finns behov av riktlinjer

Kemikalieinspektionen bedömer att det finns behov av riktlinjer för framtagande av hållbarhetsrapporter. Riktlinjer behövs för att underlätta för företagen och kan medföra ökad användbarhet, t.ex. vid jämförande bedömningar. Vid framtagande av riktlinjer finns olika vägar att gå, t.ex. att bidra till EU-kommissionens arbete, att utveckla svenska riktlinjer eller att hänvisa till befintliga riktlinjer. Riktlinjer på EU-nivå underlättar för företag som är verksamma i olika delar av EU. Regeringen bör oavsett forum verka för att riktlinjerna i tillräcklig utsträckning omfattar rapportering som har relevans för att följa upp hur svenska miljökvalitetsmål nås. Riktlinjer bör utarbetas förutom i samråd med företagen, i samråd med myndigheter, miljömålsrådet och den av regeringen tillsatta nationella miljömålssamordnaren för näringslivet. Kemikalieinspektionen bidrar gärna i arbetet med att utforma riktlinjer.

Utvärdera hur lagstiftningen fungerar

Kemikalieinspektionen föreslår att regeringen, i samband med Kommissionens översyn av direktivet år 2018, utvärderar hur den nya lagstiftningen fungerar i Sverige. Frågor som då kan belysas är vilken kvalitet rapporterna har och därmed om det finns skäl att överväga en kvalitetssäkring genom oberoende granskning och bestyrkande. Det kan även finnas skäl att utvärdera vilka nyttor och kostnader lagstiftningen fört med sig. En annan fråga som kan utvärderas är om rapporteringsskyldigheten bör utökas till fler eller andra typer av företag.

I detta ärende har generaldirektören Nina Cromnier beslutat. Anne-Marie Johansson har varit föredragande.

På Kemikalieinspektionens vägnar

Nina Cromnier

Anne-Marie Johansson